

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

In Salvianum lucubrationes aliquot doctorum virorum

Weitz, Johann

Noribergae, 1623

Ad librum VII.

[urn:nbn:de:bsz:31-131303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-131303)

Pag. 222. Vultum festivitatis induimus.)
Hoc libro paulo ante: Et tu vultum festivitatis
ufurpas.

Ibid. Ad insanias convolatur. (Terent. prol.
Hecyr. Populus convolat.)

Esse, pro vi-
bere.

Pag. 223. Nisi ut omnino non simus.) Esse.
είναι, εἶναι ἢ εἶναι. Vivere, esse, superesse, superare, ad-
vivere, vitam tractare, vivendo condere secula.
Vesci aurā aetherea. Prudent. praefat. Cathem:

Per quinquennia jam decem,
Ni fallor, fuimus.

Ibi glossa. Viximus. Infra lib. 3. ad Eccles. Cathol.
pag. 434. Hoc est enim ex rebus humanis pe-
nitentia excedere, totum omnino cum suo cor-
pore hominem in praesentia humanarum re-
rum esse desiisse. Itaque non esse valet extrin-
secum esse. Barth. ad Cirin. v. 97. Hinc origo illius

Esse, pro
mortui esse.

quod de defunctis dicebant. Fuit. Plautus.
Captiv. Nunc illud est, cum me fuisse, quam
esse, nimio mavelim. Et Trucul. 2. Ita pe-
nè tibi fuit phronesium. Grut. i. suspic. 14.

Usura.

Pag. 224. Lucis usuram.) Usura idem quod
visus. Lucis usuram alicui eripere, id est, occidere.
Priscian. lib. 21. pag. 923. edit. Putsch. Sunt alia
eadem & Nomina & Participia, ut usura,
ἡ γενεσιδιή, καὶ ὁ τὸν ἢ τοὶ ἢ γενεσι.

AD LIBRUM VII.

Romani quō
dā viatores.

Pag. 225. Cū Romani quondam pagani
& vicerint & regnarent.) Hac dere disseren-
tem

70m lege Hipponensem illum Aristuem lib. 5. de
crus. De. c. 1. & 12. & seqq.

Ibid. Quam qui non faciant nescientes.) *Ignorantia*
Supra lib. 4. pag. 131. Nihil enim contemptu a-
gunt coelestium præceptorum, præcepta Do-
mini nescientes; quia non facit aliquid contra
legem, legis ignarus. Et p. 135. Paganos autem
qui legem nesciant, siue prævaricatione pec-
care: quia nullus potest ejus rei prævaricator
esse, quam nescit.

Ibid. Si Deus annuerit.) *Nota religiosam*
exceptionem. Ita Plaut. *Bachid.* Si Dii volunt.
Sic, Diis bene juvantibus; Si Dii adjuvent: Si
Diis placet. *Græcis usitata sunt ista formula:*
αὐτὸ θεὸς θέλει: θεῶν τὰ ἰσχυρῶντων: αὐτὸ θεῶν δοῶν. Ju-
lianus dixit, εἰ θεὸς θέλοι. *epist. ad Liban.* αὐτὸ θεὸς,
frequentissimum est & notissimum. *Pind. Olym. 3.*
αὐτὸ θεοῖς. *Desid. Herald. 2. advers. cap. 5.* Mox hic
dicit; Divino munere.

Pag. 226. Sectione curantur.) *D. Hieronym.* *Sectione & ue-*
stio.
Tom. pag. 102. a. de vitando suspecto contubernio. Et
Patridæ carnes ferro curantur & cauterio. *Et*
alibi: Scindendæ putridæ carnes, & scabiosum
animal à caulis ovium repellendum: ne tota
domus, massa, corpus, & pecora, ardeat, cor-
rumpatur, putrescat, intereat. *Iterum super*
cap. 24. Ezech. Instar medici, qui putridis non
parcit carnibus, ut sana membra salventur.
Pura collegi ad Ovidii illum versum Metam. 1.
Immedicabile vulnus ense recidendum est.

aaaa 3

me

ne pars sincera trahatur. Vide Reusner. Sym-
bol. Imperat. classe 2. cap. 1. & paulo ante libro 6.
pag. 219.

Pag. 228. Medullam, & uber foecunditatis)
Uber terra foecunditatis quid sit, nobis planum
facit Eustathius ad Homer. Iliad. paginâ 234.
ἐπιρήθη ἢ καὶ ἔθως λεχθῆναι δόξης ἥτοι μύσων, τὸ τῆς γῆς
πρώτον καὶ προφῆς αἰαδὸν λέγει. Item: καλὸν ἢ καὶ τὸ μύσων
αἰθρῶν ὀμηρικῶς λέγειν τὰ ἀλφύρα. Et pag. 427. ἔθεν καὶ
ἔθως δόξης, τὸ πῖον λέγεται καὶ θραπικόν. Rursus p. 776.
ὃ ἢ μη τιφῶ γλῶ τινα εἰπῶν, καλῶς αὐ καὶ μύσων αὐτῆ δόξω
ὡς ἐν τῷ, ἔθως δόξης, Adi iudicem Dracontii in
Ubera.

Paginâ 229. Amœnata lucis) Hinc glossa.
Amœnus. αἰσίου ἢ τῆς, σωκεφῆς, περπῆς.
Et, alt. αἰσίου, amœnum, opacum, Fesl. I.
fidorus.

Ibid. Crinita messibus) Apuleius de mun-
do: Videas & viridantibus comis casariatam esse
terram, & scatebris fontium manantem. Plura
habet Iudex Dracontii in Coma & Crinis.

Ibidem: Paradisi imaginem.) Graphice
verò paradisum describit Arnold. Abbas Bona-
vall. de operib. sex dier. p. 42. & seqq. Basil. M. ho-
mil. de Paradiso.

Ibidem: Vineas pastinandas) Isidorus O-
rigis. 20. cap. 14. Pastinatum vocant agricola
ferramentum bifurcatum, quo semina purgan-
tur. Unde etiam repastinari dicta sunt vinee ve-
teres, quae refodiuntur. Onomastic. Pastinare.

βωλο.

Reverent. Syn.
ante libri
recunditati
obia plann.
pagina 234
pag. 232
pag. 417
Rufus p. 171
Dracontis u.

ῥαλοσφοδῆν. Repastinantur vineæ veteres, dum re-
fodiuntur, inquit B. Rhenan. ad Tertulian. p. 190.
vide ibid. p. 589. & 643.

Pag. 230. Non onerant mos, sed ornant.)
Tertullianus libro 1. advers. Marcion. Quid au-
tem onerat infirmam, aut exornat indignam?
Quid non saluteremunerat, quam onerat &
exornat.

Pag. 232. Sparfis redemerunt crimina num-
mis) Johannes. Ulpinus in Epitome adag. nu-
mero 35.

Hinc glo-
bis, me-
m, Fest.
us de m-
riatam esse
em. Plur
Crima.
Graphis
Abbas Ben
Basil. M. b
s) Isidorus
cant. agr
emina por
sunt vineæ
astic. Pagan

Pag. 231. Colluvione vitiorum) Onoma-
stic. Colluvies, ἰο συλλυῖς. Gloss. Colluvium,
σῶς, ποῖς. Inferius pag. 232. se barathro sordi-
dissimæ colluvionis immerfit. Et pag. 255. col-
luviones sordium.

Pag. 232. Omnes penè unus gurges) Cic. in Gurges,
Pison. Nam ille gurges atque heluo natus ab-
domini suo, non laudi atque gloriæ. Ibidem
dicitur, In flagitia se ingurgitare. Plinius de A-
picio: Nepotuna omnium altissimus gurges.

Ibid. Quis non se barathro sordidissimæ
colluvionis immerfit? Inferius paginâ 267. In-
gressos hoc loco Wandalos, quis non putet
omni sævitiarum atque impuritatum cœno
immerfisse? Vide Lib. 1. ad Eccles. Cathol. p. 350.
Cyprian. de Idolor. vanit. Spiritus sordibus ter-
renis immerfi. Germanicus, Semina virtutum
vitiis demersa.

Immersus,
vel demer-
sus volupt.

Jus matrimonii.

Mox: Jus conjugii inviolatum ac salvum non habet.

Ibid. Ancillarum maritus.) Supra lib. 4. p. 107.

Ancillarum mariti.

Non erubescentes, se maritos fieri ancillarum suarum.

Pag. 234. Hinniebant.) De hoc verbo ad Prudent. in Indice; Si Deus cepto annuerit.

Erruere, de libid.

Ibid. Irruebant.) Cyprian. l. 2. ep. 2. Libidibus insanis in viros viri prorumpit.

Caput morbidum.

Ibid. Morbido enim capite nil sanum est.)

Vide Notas meas 3. Trist. 8. κεφαλῆς κενῆς ἀγαλάνης, καὶ αὐτὸς κενὴν αὐτῆς τὸ σῶμα τῆς ἀδελφείας, ait ἐ Chrysofostomo Antonius in collectaneis. Saresber. lib. 6. Policratic. c. 25. Lætio capitis ad omnia membra refertur; & cujusque membri vulnus injustè irrogatum, ad capitis spectat injuriam.

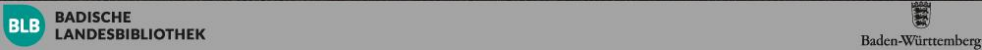
Ibid. cap. 26. Vigeat semper excellentia capitis; quia in eo totius corporis consistit salus. Plura vid. apud eund. l. 4. c. 12. sub fin. Maximum Tyrium Dissertat. 18. & Pet. Fabrum 3. semestr. cap. 20.

Dominorū morib. conformantur subjecti.

Ibid. Vita ejus, cunctis norma vivendi.)

Protrita & vulgaria sunt ista: Qualis dominus talis servus, talis familia, tales ministri. Quales dominæ, tales catellæ & ancillæ. Xenophon 8. Cyriped. ὁποῖοι πνεῦσ αὐ οἱ ἀγαπᾷται, ὡς τοῖσ τε καὶ οἱ αὐτὸς ἐπιβουλὴν χιγνοῦται. Et venustus quidam auctor in collectaneis ex Anton. loc. com. ser. 1. 49.

αὐτὸς τὸ ἔργον ἢ τὸ πᾶν ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ὡς τὸ πᾶν τὸ ἔργον ὡς ὁποῖοι ποτὲ οἱ ἀγαπᾷται ὡς τοῖσ τε καὶ οἱ αὐτὸς ἐπιβουλὴν χιγνοῦται.

καὶ τὸν ἀναρχιδαν εἶναι. Item postea: ἀπέκρινε ὡς ἀεὶ ἀπέ-
κρινε γλώσσαις τῶν δόκοντων τυπέως καὶ τὸ ὑποχείριστον. De-
nique, ἀπέκρινε γλώσσαις καὶ ἀπέκρινε τῶν ἡγεμόνων αὐ-
τῶν οἱ πολλοὶ ἐξομοιοῦνται. καὶ ὅποια αὐτοὶ ἐκείνους ὀνόματι
ἡῶσι, τοιαῦτα καὶ αὐτοὶ οἱ μὲν ὡς ἀληθεῖς, οἱ δὲ καὶ ἀπο-
ποιήσονται περὶ τούτων. Germani dicunt: Wann der
Abt Würffel auffwirfft / spielen die Brüder
mit.

Futilis in mediū talos cum projicit Abbas,
Tunc quoq; se fratres ludere posse putāt.

Quos versus in Epigrammatib. Philipp. Mel. sic
Græcè translatos legimus:

ὁ πῦλιν πρῶτον κήρυξ καὶ ἀρχὴν μετρητὴς ὁ ἀρχὴς,
οἱ οἱ τοὺ πρῶτον οἱ μετρητὴν νεμεσιον.

P. Faber. 3. Semest. cap. 20. Greg. Richter. axiom.
Polit. c. 120. 122. & 123. Zehner. cent. 2. adag. 69.
comm. Terent. p. 835. Infia. l. 8. p. 285.

Ibid. Libentius omnes deteriora sequuntur

ὁ δὲ λαβόντων καὶ ἀπέκρινε πρῶτον, ἢ μετρητὴς, καὶ
ἀδὲν ἔπειτα ἔρως, ὡς τὸ γὰρ ἀδὲν ἔρως, καὶ εἰ μὴ τὴν καὶ
πρῶτον ἡμῶς ἀγῶνι μετρητὴς. Anton. in collectan. locorum
comm. serm. 298.

Proclivitas
ad mala.

Ibid. Facilius mala institutio depravat bo-
nos.) Comment. Terent. p. 370. & seq. D. Hieron.
Tom. 1. Proclivis enim est malorum æmula-
tio: & quorum virtutes assequi nequeas, citò
imitaris vitia.

Vitia faci-
lius quam
virtutes ali-
orum imita-
mur.

Pag. 235. Nulla omninò extant flagitiorum Vestigia fla-
vestigia.) Vestigium, pro indicio. Pacatus: gitiorum.

Nullum tota terrarum orbe superbia, libidinis, cru-
delitatis existare vestigium. Petron. Inter quas spi-
ctura ne minimum quidem sui vestigium reliquis-

αααα 5

see

fer. Cicero pro Rosc. Amer. Tamen extant oportet expressa sceleris vestigia. Ibid. Nonne his ve stigis ad caput maleficii per venire solet? Goffrid. Viadoc. in Opusc. pag. 414. Pessimus fornicator foetida in te vestigia dereliquit. Infra p. 350.

P. 236. Numquid est aliquid, quod dici amplius possit) Terent. Eunuch. 5, 6. Numquid est aliud mali damni ve, quod non dixerit, reliquum.

Ibid. Quemlibet hominum magis sibi praestare convenit, ut sit bonus) Nemo enim proficit ad alterius detrimentum: nec ex illius delicto justior quam fuerit, apparebit: quemadmodum perquam judiciousè scribit Patrum doctissimus Divus Hieronymus in c. 6. ad Ephes. tom. 9. pag. 173. b.

Pag. 238. Non vires valere, sed causam) Non vis, non numerus; tandem bona causa triumphat. Lucan. libr. 7. Causa jubet superos melior sperare secundos.

Sanguinem
bibere.)

Pag. 239. Sanguinem biberint) Nec aliter Cicero i. philipp. Saturavit se sanguine dissimulorum sui civium. Item: Gustaras civilem sanguinem. vel potius exorbueras.

Pag. 240. Aliquid de victoria vindicare.) Cic. pro Marcello: Nihil sibi ex ista laude centurio, nihil praefectus, nihil cohors, nihil turma decerpit, &c.

Prosperitas
omnis à Deo

Pag. 241. Alius ascribit hoc fortunæ) Cic. i. bid. P. Crimt. de bon. discip. l. 1. c. 5.

Pag. 243. Prosperitates suas, manus propitiae

tiæ divinitatis) *Rectè: ἦν γὰρ ἐνθεὸς ἔπνεσεν ἀπὸ τοῦ θεοῦ*
τῶν. Mortalium nemo absque Deo beatus est.
Lucian. x. Anthol. tit. eis τὴν ψυχήν. Hinc Pindar. Olymp.
12. τὴν ψυχὴν σάττερον ὀνόματι αὐτῶν ἐπιθεῖται ἐλευθερίαν.
Germ. rhythmi huc faciunt:

**Alles was wir haben/
Sind Gottes Gaben.**

Item isti:

**An Gottes Segen
Ist alles gelegen.**

Ibid. Ita & rerum terminus fuit) Verbis
Euripidis. Ione extremo.

χρόνια μὲν, πὰ τῶν θεῶν παύσι, εἰς τέλος δ' ἄσπετον ἀόριστον.
εἰς τέλος γὰρ οἱ μὲν ἐοχλοῖσι τοι γένησιν ἀξίων.
οἱ κρηθὶ δ' ὡπαιεὶ πεφύκας, ἔπειτ' οὐκ ἀπέχεται αὐτῶν.

Quos versus ita Latinos fecit optimus Rit-
tershusius:

Numinis decreta lentum sortiuntur exitum.
Non ob id tamen est, quod quisquam ea ar-
(bitretur irrita.

Tandem, innocentia à Deo exornatur praeiis;
Ceterum impios poena & dignus factis manet
(exitus.

Germani dicimus: Wie mans macht/so gehts.

Pag. 244. Et quid, rogo, evidentius Dei ju-
dicium) P. Fab. 3. Sem. c. 19. p. 298

Pag. 945. Stratus cilicio) V. N. ad Prudent. Ca-
themer. 7. v. 152. Inf. libr. 2. ad Eccles. Cathol. Sed
Pœnitentia.
cilicio carnes conteret, ac favillâ & cinere sor-
didabit?

Pag.

Pag. 248. Clade cæditur.) Supra lib. 6. Re-
Cadi clade rerum adversitatibus Reipubl. membra cæ-
duntur.

Ibid. Libidine æstuant.) Supra l. 1. p. 14. Non
Æstuar. li- turbibus flammis medullæ æstuant. *Inf. p. 256.*
bidine. Africam totam obscœnis libidinum tedis sem-
per arsisse: ut Ætnam putes impudicarum
fuisse flammarum. *Et mox:* Sic illa abomi-
nandis jugiter fornicationū ignibus æstuant.
Præfat. libb. ad Eccles. Cathol. Æstuantibus fa-
cro affectu medullis. Omnes adfectus, præter
metum, equiparantur ignibus. Vide Barth. ad Ci-
rin. Virg. n. 436.

P. 252. Æneo illi similis.) Legatur D. Hier.
super c. 24. Ezech.

Conflatoriū *Pagin. 252. In eodem conflatorio.) Glossa.*
ἄστυς, forna, conflatorium. ἄστυς, conflator.

Sentina. *Pag. 255. Sicut in ientnam profundæ na-*
vis.) Arnold. Bonævall. de operibus sex dierum.
pag. 29. b. Et in stomacho, & in vesica, senti-
nam, & totius colluvionis pelagus vides. Et
rursus: Helluo impudens voracitatis suæ senti-
nam ingurgitat. Quam vilis caro, quæ se foc-
ditatis facit mancipium, & omnium im-
munditiarum sentinam! Vide supra ad pag. 85.
Florus l. 3. c. 12. Divitiæ merlam vitiiis suis, quasi
sentinâ, Remp. pessumdedere.

Fluere. *Ibid. Fluxerunt.) Ita paulo antep. 252. Ut po-*
te in quos omnia simul improbitatum atque
impuritatam genera confluxerint. Et supra
lib.

lib. 5. p. 153. Ipsæ quondam hærefes barbarorum
de Romani magisterii pravitate fluxerunt.

Ibid. Libidinum tedis) *Hinc Prudent. P. sy-* *Libidinum*
chom. v. 42. Libidinum facibus succinctam atq; *tedis & fæsus*
tedis esse ardentibus non absq; ratione asserit. Et
supra h. l. p. 23. 4. Fervidæ libidinis debacchatio-
ne grassari. Et, ardens impudicitæ furor. Ar-
nold. Bon. xv. p. 56. 6. Jam ardentibus intus libi-
dinum carbonibus.

Ibid. Ætna intestinis.) *Virgil. 3. Æneid. Cor-* *Ætna.*
nel. Severus in Ætna. Plin. Solim. alii. Ovidius 5.
Metam. v. 352. & l. 15. v. 340. Sil. Ital. l. 14.

Ibid. Putes.) *Elegantè secundâ personâ utun-* *Secundâ per-*
tur, cum quid generatim de omnibus exprimunt. *sonæ usus in*
supra l. 3. p. 79. Plures invenias, qui sapius peie- *verbis.*
rent, quàm qui omninò non jurent. Apul. l. 7.
Pompam cerneres omnis sexus. Sidon. Apoki-
nar. l. 1. ep. 2. Putes illum & in calculis arma,
tractare. Inf. l. 3. ad Eccles. Cathol. p. 430. Videas
enim à quibusdam, & c. videas incognitarum
agnationum pudenda nomina, & c. Vide Pic-
carti eruditiss. Peric. Cruic. c. 8. & Erhardi sym-
bolas ad Petron. p. 548.

Pag. 357. Urbium quasi matre.) 1. Metropoli. Mater urbis
Inf. p. 177. nominat reginam & quasi dominam: unam item eadē
ut Florus lib. 1. c. 16. Capuam, Campaniæ urbi- *put.*
um, caput: Sic ut ibidem c. 28. Tarentum, Cala-
briæ quondam & Apuliæ, totiusq; Lucaniæ
caput. Rursus lib. 2. c. 16. Corinthus, Achajæ
caput. Miores urbes veluti filia sunt magna-

rum; unde haec ἐστὶ μνησὶσὶν Pindarus Pyth. 4.
μνησὶσὶν πάλαι μνησὶσὶν ἦσαν, Rittershufus ad Op-
pian. 1. Haliour. v. 785.

Carthago Ibid. Semper æmula) Plin. 15. c. 18. Tantam
Romæ amu- illam urbem & de terrarum orbe per cxx. an-
la. nos Urbis æmulam.

Scaturire P. 258. Scaturientem vitis civitatem) **Pari**
vitij. notā Tertullianus libr. 1. contra Marcion. In om-
nem libidinem ebullire. Glossa. Scaturit.
ἐπιδα, καὶ βελβ. scaturire, βελβ. καὶ ὑδατος δὲν γῆς, Item:
Ebullit. αὐτὸ ἀλὺζι. Ebullire, ἐπιδα.

Ibid. Iniquitatem generi servire) **Arnol-**
dus Bonævall. Servus ventris, cliens libidi-
nis, vanitatis mancipium, & vernula vitio-
rum.

Ebrius pecca- P. 259. Peccatis ebrios) **Dracont.** Judex
vis &c. in **Ebria.** Tertullian. libro de resurrect. carnis;
Gladium latrocinij ebrium, dixit. Vide infe-
rius ad p. 267.

Bacchæ. **Ibid.** In morem baccharum) **Juven.** Sat. 6.
Vinoque feruntur Attonitæ, crinemque ro-
tant, ululante Priapo, Mænades &c. Bacchæ
dictæ sunt quasi vino vacantes. **Fulgent. my-**
tholog. 2. p. 139.

Latronum ex- P. 260. Latronum excubias) **Latro,** viarum
subia. obsessor. Symmach. 2. epist. 48. Et aggressor, qui
itineræ obsidet, ut viatores occidat aut spoliat. **Ju-**
venal. Cantabit vacuus coram latrone viator.
Cyprianus lib. 2. ep. 2. Itinera latronibus clausa,
maria obfessa prædonibus. **Graphicam latronis**
descri-

descriptionem habet nitidissimus ac tersissimus
poëta, Oppian. 2. Halient. v. 408.

αἷς ἢ περ ἡμεροκόϊος αὐτῆς λήϊστα πέχη
ὀρμητικῶν αἰδήλα, δικης σέβας ἐποτ' αἰξῶν,
ἰαστέριον ἔστησι καὶ πατῆρας εὐαργισίας,
αὐθιγα τὸ φρεσὶ χροῦ παρ' εὐλαπίνης ἐλόχησε.
καὶ ῥ' ὁ μὲν οἰνοβαρῆς ἐπέπ' πάρεθ', ἕγχεθ' αἰαίδων,
ἢ μάλα νηφάλων κλάζων μέλλ' αὐτὰρ ὁ λαίρη
ἐξόπιθε πρῶτον λείπει, καὶ αὐχένα χερσὶ δουροῦ
εἶλεν ἐπιβόλους, κλίνει πέμυ ἀεζαν ὑπνον
ἢ ἦλθ' ἰαναιτοῖο, καὶ εἰμῶσα παῖσι συναρίξαι
ἄχελος δυσπερδῆ γε φέρον καὶ αἰεστον ἀγρεύει.

Talem latronem occidere impune licet, quia salu-
tis sua conservanda causa fecisse videtur. l. pen. in ne occiditur
fine. ff. ad l. ful. de vi publ. Vnde Ovid. 3. de arte.
vers. 491.

Fraus est concessa, repellere fraudem;

Armaq; in armatos sumere, jura sinunt.

Et quia factus est, inquit Justinianus, cuius preca-
vere, quam remedium vulnere illato querere.

l. fin. C. in quibus caus. in integr. restitut. Quam
sententiam expressit Theognis: Ζαυῶνον εἰ ἔλκῃ φάε-
μικα φουοῖσ' α. Steph. Forcatul. Necyom. Dia-
log. 96.

Ibid. Nidorem inhalantes) Cic. in Pef. Cum Inhalare ni-
isto ore foetido teterrimam nobis popinam dorem.
inhalaffes. Insua l. 8. p. 285. Sacro sanctis Chri-
sti altaribus spurcissimum nidorem inhalan-
tes. lib. 2. de Ecclef. Cathol. p. 327. Teterrimo illo
virosi oris spiritu inhalat morbos Ibid. l. 2. Tur-
pium ex se actuum nidorem exhalantes.

Pag.

Loth in monte.

P. 262. Solum Loth fuisse legimus in monte.) D. Hieronymus Tom. 1. ad Rusticum p. 99. b. Denique postquam Sodomitica s. valles ac tenebras derelinquens, ad montana conscendit ortus est ei Sol in Segor; quæ interpretatur parvula: ut parva fides Loth, quia majora non poterat, saltem minora servaret. V. N. ad lib. 3. Victorini Massiliensis.

Numerus innumerus.

Ibid. Numero in numero.) Lucret. l. 2. v. 1054. Seminaq; in numero numero. Et l. 3. v. 782. In numero numero

Propalare.

Pag. 262. Scelera propalata.) Propalare est manifestum facere. Glossa. Propalam *ἐμφανίζω*. Sidon. Apollinar. l. 8. epist. 2. Sera propter jam propalati argumenta voluminis. Afriold. Bonævall. pag. 21. Propalata est sanctorum via, æternâ redemptione inventa. A Tertulliano usurpatur. Depalare, quod B. Rhenau. exponit, manifestare, palam ostendere. Nam depalare Tertulliano est propalare. Lib. advers. Hermog. Siquidem omnia opera sua Deus ordine consummavit, incultis primò elementis depalans quodammodo mundum. Lib. 5. advers. Marcion. Paulum Apostolum vocat depalatorem disciplinæ divinæ, hoc est, enarratorem, promulgatorem, manifestatoremque. Rhenan. p. 332. & 383. Gl. Arabicolar. Depalo, de volo, manifesto. Et Onomast. Propalo, as, *φανέγω*. Fulgentius mytholog. 2. Fuste vel sol Veneris depalat adulterium.

Depalare.

Videat

Videatur tamen de hoc Tertulliani verbo Philip.
Rubenius lib. 1. Elect. c. 1.

Pag. 263. Scelus summum admittere, & Impudentia
pudorem sceleris non habere) Supra ad pag. 7.
Gaudentes sibi nequitiae studium bene ce-
dere.

P. 264. Et quod à pluribus perpetrati est) P. Fab. emen-
P. Faber. 3. Semest. 20. pag. 308. abnovo articulo
addito tam è superioribus, quam ex iis, quae ali-
quantò post sequuntur; legendum ita censet; Et
quod non à pluribus.

Ibid. Sicut ex sancti David numeratione, ^{Pena regia}
mortalitas) B. Justinus Marr. quest. 138. ad or- ^{est plagapo-}
thod. de Davidis ac Saulis exemplis, ait: ὅτι πικροῦσθη ^{puli.}
πικροῦσθη ἀμωστῆς τῶν βασιλέων, ἢ πικροῦσθη Ἐλαῖ;
acerbissimum principi, supplicium populi:
Cum quidem David à populo in se suamq; familiam
transferrè populi afflictione, Deo supplicavit: Saul
autem proprium quoq; filium Jonathan interfectu-
rus esset, ut ipsius cadere à populi cervicibus pericu-
lum propulsaret. Tum subjicit: καὶ ὡς συγκρίνεται ὁ αἰ-
θρῶν ὁ ἐν Ἰσραὴλ καὶ σάμαλ. ἔτις καὶ ἡ βασιλεία
συγκρίνεται ἐν Ἐβραίων καὶ βασιλευσίδων, καὶ ὡς ἐπὶ
ἀμωστῆς οὐ αἰθρῶν ἀμωστῆς ἀμωστῆς, καὶ τὸ πῦρ ἡ
εἰς τὸν νεῶν; σὺν ἀδικίᾳ ὁ τυπῆστος αἰπῶν. ἔτις σὺν ἀδικίᾳ
θεός, ἐπὶ τοῖς τῶν βασιλέων πλάσμεσι τῶν λαῶν πικροῦ-
μεν. μὲν γὰρ οὐδὲν αἰνῶντες βασιλεῖς ἢ πικροῦσθη
λαῖ. τῶν γὰρ βασιλείας ἐπὶ πικροῦσθη, ἢ πικροῦσθη Ἐλαῖ, Ad
P. Fab. 3. Semest. 19.

Ibid. Dei Ecclesia quasi oculus) D. Hieron. ^{Ecclesia Dei}
super Psalm. 16. verba: Custodi me Domine, ^{oculo simile}
ut pupillam oculi: Vox, inquit, Ecclesiae. Ocu-
lus

bbbb

lus

lus intelligitur corpus Ecclesiæ; & pupilla, hu-
milis Christi; per cuius exemplum vivimus
& videmus. Hoc supplicat Ecclesiæ, ut possit
illam humilitatem observare, quam Christus
docuit. Quia si per pupillam non custoditur
oculus, nequaquam videt. Quia oculi prædi-
catores intelliguntur; per pupillam sensus spi-
ritualis. Hoc rogat corpus Christi, quæ est
Ecclesiæ, ut custodiat sensus prædicatorum
qui est oculus: ne rapiatur in infidelitate hæ-
reticorum.

*Parva non
contemnenda*

Scintilla.

Fermentum

** f. corri-
puerit.*

*Pag. 265. Modicum fermentum) Hieron. l. 3.
ep. ad Galat. Tom. 9. p. 94. b.) Scintilla res parva
est; & penè, dum cernitur, non videtur: sed si
fomitem comprehenderit, & nutrimenta sui
quamvis parvus ignis invenerit; inceniat,
urbes, latissimos saltus, regionesq; consumit.
Fermentum quoque res modica videtur, &
nihil: sed cum farinæ conspersum, totâ mas-
sam suo vigore * corripuit; in illius vim
transit omne, quod mixtum est. Ita & doctri-
na perversa ab uno incipiens vix duos aut tres
primû in exordio reperit auditores; sed paul-
latim cancer serpit in corpore. & juxta vul-
gare proverbium, Unius scabies totum com-
maculat gregem. Igitur & scintilla statim, ut
apparuerit, extinguenda est: & fermentum à
massæ vicinia semovendum: secandæ putri-
dæ carnes, & scabiosum animal à caulis o-
vium repellendum: ne tota domus, massa,
COR-*

corpus & pecora, ardeat, corrumpatur, putrescat, intereant.

Ibid. Inurebatur infamiâ) *Sidon. Apollin. lib. 1. epist. 7.* Notas inurere contumeliasque. *Cic. in off. Censoriæ severitatis notam inurere. Idem 2. Caril.* Quæ nota domesticæ turpitudinis non iniusta vitæ tuæ est?

Inurere notam &c.

Ibid. Gradum frangerent) *Petron. in Satyr.* Fractiq; nervi corpore gressus. *Vide Symbolas Erhardi p. 711. Illud Sarisberiensis hic mihi incidit libro 7. cap. 18.* Sic callidus mango, dum qui durius provehit equum, aut pullum probitatis incognitæ, gradarium promittit in futurum, & fractis gradibus mollius incedentem propensiori laude in stabulum incauti mercatoris extrudit?

Fractus gradus.

Ibid. Cum muliebrem habitum viri sumerent) *Prolixæ Traquellus lege connub. 3. per in-*

Muliebria habitus.

regum. *Pag. 266.* In cuius enim manu est, ut prohibeat) *Vid. Commentar. Terent. pagina 449. Infra lib. 8. p. 281.* Quàm longè quælo, est a iubente permittens?

Permittens, cū possit prohibere, jubet

Ibidem.: Divitiarum affluentia.) *Supra*

Affluere divitiis.

lib. 6. pagina 201. Cives divitiis ac deliciis affluebant. *Pag. 267.* Quasi ebriam) *Ita Horatius lib. 1. Ebruius carm. 37.* Fortuna dulci ebria, *Sidon. Apollinar. libro 5. ep. 7.* Qui novis opibus ebrii.

bbbb a

Adi

ebrii. *Adi Muret. var. lect. 5. cap. 16. H. Jun. animad. 3. cap. 6. Rittersb. ad Oppian. 2. Cyneg. v. 576. & Halieut. 5. v. 603. Gulb. Cognat. cent. 1. a. dag. 82. Wilk. Heortolog. parte 1. p. 173. Indic. Dracont. in Ebria. supra. ad p. 259.*

*Immersus vi
tiis,*

Ibid. Omnis vitiorum cœno immersisse) Germanicus: Semina virtutum-vitiis demersa. Supra ad pag. 232. Ennod. panegy. Merfa cœno hæserè vestigia.

Res secunda

Ibid. Quem secunda non mutant) Supra l. 1. pag. 7. Gruter. parte 2. Discurs. pag. 19. & seqq. Mamertin. panegy. Juliani imp. Mutant secundæ res animos. Salust. Catil. Quippe secundæ res sapientium animos fatigant.

Lixæ.

Pag. 268. Lixis) Onomast. οξυοφόοι. Unde Gl. οξυοφόοι, vasser, sarcinator. οξυον επαλωλινδι, sarcinæ. Glossæ Isidori: Lixiones, aquarum portitores. Fest. Lixæ, qui exercitum sequuntur,

Lixio.

quæstus gratiâ, &c. Non. Marc. cap. 1. n. 309. Lixarum proprietas hæc est, quod officium sustineant militibus, aquæ vehendæ. Lixam namq; aquam veteres vocaverunt. Unde elixum dicimus aquâ coctum. Isid. Orig. 20. c. 2. Elixum eò quòd in aqua sola decoquitur. Lixa enim aqua dicitur, ab eo, quòd sit soluta. Fulgent. de prisco serm. Lixa, mercenarius. Vid.

Elixum.

*Procurator
salutis b.*

Becmaniling. Lat. orig. in Calo. ¶ Pag. 269. Procurator enim est quodammo- do salutis humanæ) Vide quæ paulo antè dixit pag. 266.

Pag.

pag. 274. Sapientissimus omnium Socra-
tes) Apollo Chærophonti, quis hominum foret sa-
pientissimus roganti, Ἀνδρῶν ἐταρταρὸν Σωκράτους σο-
φιστῶν, respondit. Cl. Remus ad Themist. pag. 130.
Photius in Biblioth. pag. 675. Cic. in Cat. majore &
Lalio. Val. Max. l. 7. c. 2.

Socrates sa-
pientiss.

AD LIBRUM VIII.

Pag. 279. Nulligrata reprehensio est) D. Adulatorū
Hieron. Tom. 2. ad Demetriadem pag. 10. Adu-
latores, ut inimicos, cave. Corruptum fi-
ctis laudibus leves animas, & malè credulis
mentibus blandum vulnus infigunt. Crevit
hoc in nostrā ætate vitium, & in ultimo sine
stetit, nec jam augeri potest. In hanc omnes
nos scholam studiumq; dedimus, ut officium
putemus, illudere. Quodq; ipsi ab aliis li-
benter accipimus, id aliis quasi quoddam mu-
nus offerimus. Maximumq; fructum cepisse
nos ducimus, si vel fictis laudibus prædica-
mur, &c.

Adulatorū
ficta laudes.

Ibid. Mendaciter prædicari) Comm. Terent.

p. 437. Saresb. l. 8. c. 14.

Ibid. Falsarum laudum irrisionibus deci-
pi) Illustrari hæc possunt apologo de vulpe & corvo sic decipi.

apud Apulejum, in Floridis, sub finem; & in Ba-
trachomyomachia Rotubagii parte 2. cap. 8. ubi

bbbb 3

hæc